

Sygnatura akt I C 739/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 18-12-2013 r.

S#d w Koninie .....Wydzia# I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Jan Bartniak.....

: -----

Protokolant: st. sekr. sąd. Stella Michalska

po rozpoznaniu w dniu 11-12-2013 r. .... w K.

przy udziale .....

(wymienić prokuratora lub przedstawiciela org.spolecznej jeśli brał udział w sprawie)

sprawy z powództwa **S. P.**.....

.....

.....

przeciwko (...) **Spółka Akcyjna w W.**.....

.....

.....

o **zapłatę 86.204,28 zł** .....

1. zasądza powodowi S. P. od pozwanego (...) Spółka Akcyjna w W. kwotę 50.000 zł (pięćdziesiąt tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od kwoty 10.000 zł od dnia 18 października 2012 roku i od kwoty 40.000 zł od dnia 4 czerwca 2013 roku.-----

2. umarza postępowanie do kwoty 1.204,28 zł (jeden tysiąc dwieście cztery złotych i 28/100).-----

3. oddala powództwo w pozostałej części.-----

4. nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa (S. O. w. K.) tytułem kosztów sądowych od powoda kwotę 1.882,02 zł (jeden tysiąc osiemset osiemdziesiąt dwa złote i 02/100) i od pozwanego kwotę 3. (...),00 (trzy tysiące trzysta siedemdziesiąt sześć złotych i 00/100).-----

5. zasądza powodowi od pozwanego kwotę 1.622 zł (jeden tysiąc sześćset dwadzieścia dwa złote i 00/100) kosztów procesu.-----

Sędzia

J. B. (...)

UZASADNIENIE

Powód S. P. w pozwie skierowanym do Sądu Rejonowego w Kole w dniu 12 kwietnia 2009 r., wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) Spółka Akcyjna w W. kwot: 10.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę fizyczną i psychiczną, 1.204,28 zł. tytułem zwrotu kosztów leczenia - obie kwoty z ustawowymi odsetkami od dnia 11 czerwca 2010 r., nadto kosztów procesu, w tym zastępstwa procesowego liczonego wg norm przepisanych. Powód wskazywał, że żądanie zadośćuczynienia jest żądaniem częściowym, a o pozostałą „część roszczenia w zakresie zadośćuczynienia wystąpi z oddzielnym powództwem.”

W uzasadnieniu swojego żądania wskazał, iż w dniu 8 listopada 2009 r., kierujący w stanie nietrzeźwości pojazdem mechanicznym ubezpieczonym w pozwanym Zakładzie (...) w zakresie umowy ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, doprowadził do zderzenia z pojazdem kierowanym przez powoda. W wyniku zdarzenia powód doznał poważnych urazów ciała: w postaci złamania otwartego wielofragmentowego kości udowej lewej, złamania kości śródrezcza prawego z przemieszczeniem, złamania V kości śródstopia, złamania kości skroniowej prawej. Pozwany przyjął odpowiedzialność za szkodę i wypłacił powodowi kwotę 15.000 zł. zadośćuczynienia odmawiając dalszej wypłaty, gdy w ocenie powoda „kwota zadośćuczynienia nie powinna być niższa od 50.000 zł.”

W toku procesu, pismem datowanym 29 maja 2013 r., powód rozszerzył żądanie pozwu (co skutkowało przekazaniem sprawy wg właściwości do sądu okręgowego w I instancji) w zakresie zadośćuczynienia do kwoty łącznej 85.000 zł., „z ustawowymi odsetkami od dnia 11 czerwca 2011 r.”(pismo powoda k.167 akt), a na rozprawie w dniu 11 grudnia 2013 r. (wobec wątpliwości zgłoszonych w uzupełniającej opinii biegłego neurologa w zakresie dotyczącym analizy faktur zakupu leków stanowiących podstawę żądania zwrotu kosztów leczenia powoda) zrezygnował z żądania zapłaty kwoty 1.204,28 zł., wraz z zrzeczeniem się roszczenia Wnosił nadto o zasądzenie kosztów procesu w tym wydatków wskazanych w złożonym do akt sprawy zestawieniu.(k.227-228 i k.231).

Pozwany (...) Zakład (...) wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na jego rzecz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Argumentując zasadność swojego stanowiska pozwany podniósł, iż wypłacił powodowi tytułem zadośćuczynienia kwotę 15.000 zł i kwota ta w całości spełnia funkcję kompensacyjną, uwzględnia nadto „czas trwania cierpień powoda ich wpływ na stan zdrowia i aktywność życiową powoda”(vide pozwany k.107).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 8 listopada 2009 r., w miejscowości K. (gm. I.), Z. N., kierujący pod wpływem alkoholu samochodem marki V. (...) nr rej. (...), zjechał na łuku jezdni na przeciwny pas ruchu i doprowadził do zderzenia z jadącym prawidłowo i kierowanym przez powoda samochodem osobowym marki F. (...) nr rej. (...).(niesporne). Sprawca posiadał ochronę ubezpieczeniową wynikającą z zawartej z pozwanym (...) S.A. w W. umowy obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych (niesporne). Powód stracił przytomność, przewieziony karetką pogotowia do szpitala we W. na oddział chirurgii urazowo-ortopedycznej gdzie zastosowano leczenie operacyjne i gdzie był hospitalizowany do 17.11.2009 r. Rozpoznano u niego złamanie otwarte wielofragmentowe kości udowej lewej, złamanie drugiej, trzeciej, czwartej kości prawego śródrezcza z przemieszczeniem, złamanie 5 kości śródstopia prawego, złamanie kości skroniowej prawej. W dniu 7.12.2009 r. przyjęto powoda do szpitala ponownie celem badań kontrolnych. Podczas pobytu w szpitalu w dniach 21-22 grudnia 2009 r., usunięto: wyciąg obejmujący palce ręki prawej i unieruchomienie śródrezcza prawego oraz unieruchomienie gipsowe prawej kończyny dolnej. Wypisany do domu, nadal leżał gdyż nie mógł się poruszać o kulach z uwagi na to, że nie mógł utrzymać kuli w prawej dłoni. W okresie od 11.01.2010 r. do 10.02.2010 r. powód przebywał w oddziale rehabilitacji szpitala w K., dalej kontynuował rehabilitację w poradni ortopedycznej przez okres około roku do stycznia 2011 r. Poruszał się o dwu kulach łokciowych do czerwca 2010 r. i o jednej kuli przez następne pół roku. Korzystał także z rehabilitacji usprawniającej w warunkach

ambulatoryjnych. Na 19.02.2013 r. miał wyznaczony termin usunięcia gwoźdźcia śródszpilkowego z uda lewego. Aktualnie (w zakresie ortopedycznym) nie należy się spodziewać dalszych ujemnych następstw doznanych złamań, gdyż nie doszło do uszkodzeń stawów. Powód w chwili zdarzenia studiował bankowość. W 2011r. ukończył studia magisterskie i pracuje w (...) Banku S.A. w P., na stanowisku inspektora do spraw restrukturyzacji i windykacji, z wynagrodzeniem w kwocie 2.200 zł. miesięcznie netto.. Praca powoda to praca głównie „przy komputerze”. Aby zgłuszyć szумы w uszach powód pracuje przy włączonym radiu.(niesporne, nadto zeznania powoda k.118-118v, k.231, k.232) W siódmym miesiącu od zdarzenia wykonano u powoda badanie CT głowy, a w dniu 15.10.2010 r. badanie EEG. Z uwagi na szумы w uszach (z przewagą ucha prawego) powód przebywał w Klinice (...) w P. w okresie od 26.07.2010 r. do 30.07.2010 r. Z badań ww. wynika, że w następstwie wypadku u powoda doszło do złamania obu kości skroniowych i stłuczenia mózgu w przednio-podstawowej części płata skroniowego lewego, co jako następstwo stłuczenia mózgu stanowi celebrastenię pourazową. Fakt, że w okresie ponad 2,5 lat od zdarzenia (licząc do dnia badań przeprowadzonych przez biegłego neurologa) nie ujawniły się na zdrowiu powoda tzw. „późne następstwa neurologiczne” pozwala przyjąć, że i przyszłości takich następstw nie należy się spodziewać. Natomiast blizna w korze mózgowej będąca następstwem ogniskowego stłuczenia mózgu, może w przyszłości dać objawy kliniczne trudne dziś do przewidzenia.(vide biegły neurolog dr Z. R. k.139-142) Skutkiem przebytego w dniu 8.11.2009 r. urazu mózgowo – czaszkowego ze złamaniem obu kości skroniowych, doszło u powoda do pourazowych zaburzeń funkcji ucha wewnętrznego (w części słuchowej jak i statycznej) w obu uszach z objawami w postaci szumu usznego obustronnego, upośledzenia słuchu dla wysokich częstotliwości 6000 Hz w obu uszach i do upośledzenia funkcji błędnika lewego, skutkujący długotrwałym uszczerbkiem na zdrowiu poprzez dysfunkcje błędnika lewego (w fazie kompensacji) objawiającego się zawrotami głowy.(opinia biegłej zakresu laryngologii i audiologii doc. dr med. S. K. k.187-193 i k.211-216, k.222-223) Procentowy łączny uszczerbek na zdrowiu powoda określony wg zasad ustalonych w załączniku do Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania, to 44%.(vide opinie ww. biegłych w tym i k.229-230 i k.232).

(...) zgłoszenia szkody na osobie powoda (z ubezpieczeń OC) złożono pozwanemu w dniu 7.01.2010 r. Uprawniony zgłosił roszczenie - w zakresie dotyczącym zadośćuczynienia - w kwocie 15.000 zł.. W dniu 19.01.2010 r. pozwany dokonał wypłaty kwoty 2.000 zł., a po badaniach przeprowadzonych przez lekarza orzecznika (...), w dniu 12 marca 2010 r., (w wyniku których ustalono 14 % uszczerbku na zdrowiu powoda), w dniu 11 czerwca 2010 r. pozwany przelał na konto powoda kwotę 13.000 zł.(niesporne, nadto akta szkodowe pozwanego nr (...)). Dalsze roszczenia z tytułu zadośćuczynienia zgłoszono w pozwie doręczonym pozwanemu Zakładowi (...) w dniu 17 października 2012 r. (k.103 akt)

Powyższy stan faktyczny, ustalony - w oparciu o ww. dowody z dokumentów zawartych w aktach szkody, opinii biegłych opartych o każdorazowe badanie powoda i historię choroby(k.9-54) nadto zeznania powoda - był w istocie niesporny pomiędzy stronami, zasada odpowiedzialności pozwanego Zakładu (...) była przez niego przyznana, podobnie strony nie kwestionowały wniosków wynikających z opinii biegłych z zakresu: ortopedii, neurologii i laryngologii. Spór sprowadzał się do różnicy w ocenie odpowiedzialności pozwanego „co do wysokości” tj. wielkości kwoty należnego powodowi zadośćuczynienia. Wedle pozwanego powództwo winno być oddalone, gdyż wypłacona powodowi (przed wszczęciem procesu) kwota 15.000 zł. uwzględnia zarówno ustalony przez lekarza orzecznika (...) stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu powoda (tj. 14%) jak również „ czas trwania cierpienia powoda i ich wpływ na stan zdrowia i aktywność życiową powoda”. (vide pozwany k.107). Skutkiem cofnięcia pozwu ze zrzeczeniem się roszczenia w zakresie żądania zapłaty kwoty 1204,28 zł., zbędną jest ocena mocy dowodowej faktur (k.55-71) potwierdzających zakup środków farmakologicznych na nazwisko powoda.

Sąd zważył co następuje:

Nie ulega wątpliwości, iż pozwany (...) Spółka Akcyjna w W. odpowiada w zakresie odpowiedzialności OC sprawcy wypadku. Pozwany zresztą jak powiedziano wyżej, nie kwestionował podstawy swej odpowiedzialności, również w

toku niniejszego postępowania, a jedynie twierdził, iż wypłacona przez niego w toku postępowania likwidacyjnego kwota zadośćuczynienia wyczerpuje w całości uzasadnione roszczenie powoda.

Zgodnie z treścią art. 445 § 1 k.c. oraz 444 k.c. sąd może przyznać poszkodowanemu (w sytuacji, w której doszło do uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia) odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Ustawodawca poza wskazaniem, iż kwota przyznana tytułem zadośćuczynienia winna być wymierna (odpowiednia) do powstałej szkody nie wskazuje innych zasad ustalenia jej wysokości. Orzecznictwo Sądu Najwyższego w tym zakresie wskazuje natomiast, iż przy ustaleniu wysokości zadośćuczynienia należy mieć na uwadze całokształt okoliczności sprawy nie wyłączając takich czynników jak wiek poszkodowanego, rozmiar doznanej krzywdy, nieodwracalność następstw wypadku, stopień cierpień fizycznych i psychicznych, ich intensywność, czas trwania, długotrwałość i przebieg procesu leczenia. Rolą zadośćuczynienia jest bowiem złagodzenie doznanej niewymiernej krzywdy poprzez wypłacenie sumy odpowiedniej w stosunku do doznanej krzywdy. Ustalenie jej wysokości powinno być jak wielokrotnie wskazywał Sąd Najwyższy dokonane w ramach rozsądnych granic, odpowiadających aktualnym warunkom i sytuacji majątkowej społeczeństwa przy uwzględnieniu, iż wysokość zadośćuczynienia musi przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość. Sąd orzekający nie może uczynić jednego z wielu kryteriów decydujących o wysokości zadośćuczynienia, elementem dominującym będącym wyłączną podstawą określenia wysokości zadośćuczynienia (wyrok S. N. z 26 września 2002 r. III (...), publ. LEX nr 56905). Zasadnicze kryterium decydujące o wysokości należnego zadośćuczynienia, to przede wszystkim rozmiar doznanej przez pokrzywdzonego krzywdy, a niewymierny jej charakter sprawia, że ocena w tej mierze winna być dokonywana na podstawie całokształtu okoliczności sprawy. Decydując o wysokości zadośćuczynienia sąd kieruje się podstawową zasadą, że przyznane zadośćuczynienie powinno przedstawiać realną wartość ekonomiczną dla pokrzywdzonego. Na wysokość zadośćuczynienia składają się nadto cierpienia pokrzywdzonego - tak fizyczne, jak i psychiczne, których rodzaj, czas trwania i natężenie należy każdorazowo określić w kontekście materiału dowodowego sprawy. Indywidualny charakter zadośćuczynienia przesądza o tym, że ostateczne ustalenie, jaka konkretna kwota jest „odpowiednia”, z istoty swej należy do sfery swobodnego uznania sędziowskiego, lecz nie może to być uznanie dowolne. Zawsze musi ono opierać się tak na całokształcie okoliczności sprawy, jak i na czytelnych kryteriach ocennych, rzetelnie wskazanych w treści uzasadnienia (vide: np. wyrok S. A. w. L. z dnia 5 maja 2008 r., II (...), (...)). Kryterium trwałego uszczerbku na zdrowiu powoda nie jest jedyną ale jedną z wielu okoliczności sprawy istotnych dla jej rozstrzygnięcia. Wskaźnik procentowy trwałego uszczerbku na zdrowiu (w tym przypadku powoda) ma abstrakcyjny i teoretyczny charakter zważywszy na to, że opiera się o skalkulowane wskaźniki określone w Tabeli Norm Oceny Procentowej Trwałego Uszczerbku na Zdrowiu. Kryterium to ma tylko pomocniczy charakter i nie stanowi podstawy do matematycznego wyliczenia wysokości zadośćuczynienia. (vide: Wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 12 sierpnia 2013 r. I ACa 325/13)

W chwili wytaczania powództwa (w 2012 r.) powód wrócił już do zdrowia na tyle, że pracował zawodowo w (...) BANK S.A. w P., znał ocenę lekarza orzecznika wydaną na potrzeby postępowania likwidacyjnego jak również swój stan zdrowia na moment wytaczania powództwa (w zakresie skutków ortopedycznych, neurologicznych i laryngologicznych wypadku) i reprezentowany przez fachowego pełnomocnika ocenił kwotę łączną należnego mu zadośćuczynienia na nie niższą od 50.000 zł. (pisał o tym w kontekście kwoty żądanej w pozwie 10.000 zł. jako zapowiedź wystąpienia z następnym roszczeniem do kwoty ww. z uwzględnieniem wypłaconych 15.000 zł.). W toku procesu pismem nie zawierającym żadnego uzasadnienia (k.167 akt) wniósł o zasądzenie zadośćuczynienia w kwocie 85.000 zł. W opinii biegłych (nie kwestionowanych przez strony procesu), nie należy spodziewać się wystąpienia na zdrowiu powoda nieujawnionych dotąd następstw ortopedycznych (vide biegły ortopeda k.129) nadto w okresie od wypadku do daty badań przez biegłego neurologa, nie ujawniły się tzw. „późne następstwa neurologiczne” (k.142 opinia biegłego neurologa), stąd nie należy się ich spodziewać w przyszłości. Niewielki ubytek słuchu jest trwały i nie ulegnie poprawie, a wstrząśnięcie pourazowe błędniaka lewego jest niewielkie i w fazie kompensacji. (vide k.212 biegła z zakresu laryngologii i audiologii). Natomiast nie da się wykluczyć (w przyszłości), że blizna w korze mózgowej będąca następstwem ogniskowego stłuczenia mózgu w wypadku z dnia 8 listopada 2009 r., może dać negatywne dla zdrowia powoda objawy, trudne dziś do przewidzenia.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, Sąd uznał, iż żądanie dotyczące zadośćuczynienia musi uwzględniać niesporną okoliczność, że strony przed rozpoczęciem procesu rozliczyły się kwotą 15.000 zł. w zakresie roszczeń powoda określonych 14 % uszczerbkiem na jego zdrowiu, stąd roszczenie o zadośćuczynienie dochodzone w niniejszym procesie dotyczy ujemnych następstw na zdrowiu powoda w zakresie nieobjętym opinią lekarza orzecznika (...). W świetle powyższych okoliczności należne powodowi zadośćuczynienie określono kwotą 50.000 zł., dlatego też brak jest podstaw do uwzględnienia stanowiska pozwanego, ale również w całości stanowiska powoda.

W ocenie Sądu suma kwot: zasądzonej od pozwanego w wyroku oraz wypłaconej przez pozwanego w 2010 r., z tytułu zadośćuczynienia odpowiada aktualnym warunkom i sytuacji majątkowej społeczeństwa. Zdaniem Sądu zważywszy na wysokość przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia oraz wysokość innych świadczeń socjalnych przyznane powodowi zadośćuczynienie będzie stanowiło dla niego odczuwalną wartość i pozwoli na zrekompensowanie w takim jak jest to możliwe stopniu przeżytych cierpień.

Powyższe skutkowało zasądzeniem od pozwanego na rzecz powoda kwoty 50.000 zł. z tytułu zadośćuczynienia i oddaleniem powództwa w pozostałym zakresie (vide pkt. 1 i 3 wyroku).

Wobec cofnięcia zadania pozwu (ze zrzeczeniem się roszczenia) w zakresie kwoty 1.204,28 zł. tytułem poniesionych przez powoda wydatków na leczenie (w ocenie biegłego neurologa większość leków umieszczonych na fakturach przedłożonych przez powoda, nie pozostaje w związku z leczeniem skutków wypadku z dnia 8.11.2009 r.), postępowanie w tym zakresie umorzono.(jak w pkt 2 wyroku)

Jeśli chodzi o początek daty płatności odsetek od zasądzonej kwoty, to stosownie do treści art. 481 § 1 k.c. wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia, które jest wymagalne. Kwestię wymagalności roszczenia reguluje przepis art. 455 k.c., zgodnie z którym, jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie winno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania świadczenia. Ugruntowany jest też pogląd, iż żądanie zapłaty zadośćuczynienia należy do roszczeń, których termin spełnienia nie jest określony, a więc zależy od wezwania do zapłaty przez wierzyciela.

Jak wynika z tzw. akt szkodowych, pozwany (w 2010 r.) dokonał wypłaty 15.000 zł. jako całości kwoty żądanej wtedy przez powoda tytułem zadośćuczynienia. O roszczeniach objętych żądaniem pozwu (10.000 zł.), pozwany dowiedział się otrzymując odpis pozwu w dniu 17 października 2012 r., a w dniu 4 czerwca 2013 r. w zakresie rozszerzonego powództwa. (k. 103 i k.167-168 akt sprawy). Tym samym za zasadne należało uznać żądanie powoda zasądzenia odsetek ustawowych od dnia następnego po doręczeniu odpisu pozwu pozwanemu i od dnia rozszerzenia powództwa, w pozostałym zaś zakresie żądania o zasądzenie odsetek ustawowych należało oddalić.(vide np. wyrok S. A. w. P. z dnia 1 sierpnia 2013 r. (...)teza 3 „Wymagalność roszczenia o zadośćuczynienie za krzywdę, a tym samym i początkowy termin naliczania odsetek za opóźnienie w zapłacie należnego zadośćuczynienia, może się różnie kształtować w zależności od okoliczności sprawy”. LEX nr 1356618)

Powód wygrał proces w 58% w stosunku do kwoty żądanej (to znaczy, że przegrał w 42%). Dlatego też w takim procencie obciążono strony nieuiszczonymi kosztami sądowymi (z pkt 4 wyroku), a koszty zastępstwa procesowego na podstawie art. 100 k.p.c. zostały na podobnej procentowo zasadzie pomiędzy stronami stosunkowo rozdzielone (pkt 5 wyroku).

Koszty procesu powoda to całość zestawienia wydatków (k.227) w kwocie 5.322 zł., opłata sądowa od pozwu (561 zł.) i zaliczka na koszt opinii biegłych (375 zł.). Łącznie to 6.285 zł. z czego 58% stanowi kwotę 3.645 zł. Liczone na podobne zasadzie koszty zastępstwa procesowego pozwanego z opłatą od pełnomocnictwa to 4.817 zł., a 42% z nich stanowi 2.023 zł., stąd ostatecznie zasądzona na rzecz powoda w pkt 5 wyroku, kwota 1622 zł. (3.645 zł. - 2.033 zł.= 1.622 zł.)

O kosztach sądowych orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 100 k.p.c. stosując zasadę stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu. Należny stosownie do rozszerzonego powództwa wpis stosunkowy to 4.411 zł. (z tym że

powód uiszczył kwotę opłaty stosunkowej liczoną od wartości przedmiotu sporu określonej w pozwie tj. 561 zł.) stąd do zapłaty pozostaje kwota 3.850 zł. Ponadto koszty opinii biegłych w sprawie wyniosły (w zakresie pokrytym ze środków Skarbu Państwa) kwotę 1.378,02 zł. Pozwany został obciążony częściowym (w 58%) obowiązkiem uiszczenia ww. kosztów sądowych (opłaty od pozwu w wysokości 2.576 zł. i 800 zł. z tytułu wydatków na opinie biegłych sądowych), a powód odpowiednio (w 42%), kwotą opłaty stosunkowej 1.304 zł.(gdyż wpłacił 561 zł.) i kwotą 578,02 zł. wydatków na opinie biegłych.

/-/ SSO Jan Bartniak